

TRLN –

Testul de Raționament Logic și Numeric

(descriere sintetică)

DESCRIERE TRLN

Testul de Raționament Logic și Numeric (TRLN) este un instrument standardizat util pentru evaluarea gândirii analitice și a eficienței raționale în contexte variate, reunind mai multe dimensiuni esențiale ale funcționării cognitive de nivel superior: raționamentul logic (deductiv), raționamentul cantitativ (numeric), raționamentul aritmetic (aplicat). Aceste dimensiuni reflectă capacitatea de a analiza coerent informațiile numerice, de a le manipula și de a rezolva probleme concrete cu conținut matematic.

Testul de Raționament Logic și Numeric integrează trei dimensiuni esențiale pentru evaluarea gândirii analitice și eficienței raționale:

1. **Raționament logic deductiv** (silogisme) - abilitatea de a trage concluzii valide pe baza unor premise date, indiferent de conținutul semantic al acestora. Sarcinile solicită aplicarea regulilor logice formale (ex. tranzitivitate, excludere, incluziune etc.) în situații abstracte, relevante pentru capacitatea de argumentare, coerență în gândire și structurarea deductivă a informațiilor.

2. **Raționament cantitativ numeric** - capacitatea de a detecta tipare numerice și de a identifica regulile matematice care guvernează succesiuni sau relații între termeni. Este o formă specifică de raționament inductiv, implicând recunoașterea de progresii, diferențe, multiplicări sau funcții și facilitează evaluarea gândirii secvențiale, analitice și abstracte în contexte numerice.

3. **Raționament aritmetic aplicat** - integrarea cunoștințelor matematice de bază în probleme exprimate verbal, cu relevanță contextuală clară. Accentul cade pe înțelegerea condițiilor unei probleme, extragerea relațiilor cantitative implicite și aplicarea logică a diferitelor operații aritmetice pentru a formula soluții. Sub-testul reflectă capacitatea individului de a rezolva eficient sarcini cotidiene sau profesionale care presupun calcule, estimări sau decizii bazate pe date numerice.

Testul de Raționament Logic și Numeric este format din 72 de itemi cu alegere multiplă, fiecare cu cinci variante de răspuns, dintre care una singură este corectă. Persoana evaluată trebuie să selecteze răspunsul care reflectă cel mai fidel sensul, relația sau interpretarea corectă. Timpul de administrare este între **5 și 10 de minute** pentru fiecare subsecțiune, respondenții fiind solicitați să răspundă rapid, într-un ritm alert *”Încercați să răspundeți rapid, fără a sacrifica acuratețea răspunsurilor, și să obțineți un timp cât mai bun în realizarea acestei sarcini!”*. Administrarea TCV se face individual, în prezența evaluatorului și exclusiv online, într-un cadru liniștit, fără surse externe de informare.

Testul de Raționament Logic și Numeric poate fi utilizat într-o varietate de contexte aplicate în care este necesară evaluarea capacităților cognitive de ordin superior. De exemplu, în **selecția**

profesională, profilul obținut poate contribui la identificarea persoanelor cu potențial ridicat pentru job-uri care necesită analiză logică, gândire strategică sau operare eficientă cu informații cantitative, cum sunt din job-urile din domeniile *inginerie, finanțe, științe exacte, cercetare, analiză statistică, planificare, administrație publică* sau IT. În **evaluare educațională și consiliere vocațională**, TRLN poate fi folosit pentru a explora nivelul de funcționare cognitivă al elevilor sau studenților, în scopul sprijinirii deciziilor legate de alegerea traiectoriei educaționale și profesionale.

Timpul mediu de completare a chestionarului online: 20 minute.

Vârsta minimă de la care se poate realiza evaluarea: 14 ani.

FACTORII TRLN

Raționament logic deductiv

(–) Formulează concluzii ilogice sau contradictorii în raport cu premisele, fiind influențat de asocieri intuitive sau de conținutul semantic, nu de validitatea logică a propozițiilor. Nu distinge corect între posibil și real, ceea ce conduce la erori de judecată și dificultăți în analiza critică a afirmațiilor. Se lasă influențat de biasuri cognitive precum „adevărul aparent” sau similaritatea superficială dintre concepte. Aceste limitări afectează capacitatea de argumentare coerentă, gândirea critică și luarea de decizii corecte în contexte abstracte sau logico-formale.

(+) Analizează riguros relațiile logice dintre premise și identifică cu precizie unicele concluzii valide, evitând influența conținutului irelevant sau a convingerilor personale. Utilizează corect principiile de deducție logică (inclusiv silogisme categorice, excludere, negație și includere parțială) și demonstrează o gândire abstractă, disciplinată și analitică. Are un stil de raționament clar, sistematic și rezistent la erori de raționament, ceea ce îi oferă un avantaj în sarcini care solicită rezolvarea problemelor, planificarea strategică și luarea de decizii bine fundamentate.

Raționament cantitativ numeric

(–) Identifică greu regulile care structurează șirurile numerice, face erori frecvente în interpretarea progresiilor și aplică incorect operațiile matematice de bază. Nu recunoaște tiparele sau relațiile logice dintre termeni, ceea ce duce la selecția de răspunsuri arbitrare sau intuitive. Se confruntă cu dificultăți în utilizarea eficientă a calculului mental și a estimărilor, iar în fața unor sarcini complexe poate adopta strategii dezorganizate sau aleatorii. Acest tip de profil poate fi asociat cu o toleranță scăzută la ambiguitate numerică, o rigiditate în gândire și o încredere redusă în competențele proprii atunci când este implicat în activități matematice sau analitice.

(+) Raționament cantitativ numeric: Detectează cu ușurință tipare numerice și recunoaște rapid structura logică a secvențelor propuse. Aplică precis și eficient reguli matematice, identificând progresii de tip aritmetic, geometric sau mixt și utilizând strategii flexibile de calcul și estimare. Demonstrează agilitate cognitivă în manipularea numerică și prezintă o gândire analitică organizată, sistematică și orientată spre soluție. Această performanță ridicată în raționamentul cantitativ se corelează cu o bună capacitate de abstractizare, perseverență intelectuală și o atitudine pozitivă față de problemele logico-matematice.

Raționament aritmetic aplicat

(–) Înțelege cu dificultate enunțurile problemelor aritmetice, omite informații esențiale sau face erori în interpretarea relațiilor cantitative. Aplică inadecvat operațiile matematice, confundă pașii de rezolvare și manifestă o scăzută capacitate de a estima rezultate sau de a verifica logic corectitudinea acestora. În fața problemelor care implică procente, proporții, raționamente combinate sau condiții multiple, devine rapid confuz și adoptă strategii de rezolvare rigide, simpliste sau eronate. Are tendința de a evita sarcinile ce presupun raționamente matematice aplicate și poate manifesta o încredere scăzută în propriile abilități numerice.

(+) Raționament aritmetic aplicat: Identifică rapid informațiile relevante dintr-un enunț, interpretează corect relațiile cantitative și formulează pașii de soluționare cu acuratețe și eficiență. Utilizează corect operațiile matematice și gestionează cu ușurință situațiile care implică calcule multiple, procente, proporții sau raționamente indirecte. Demonstrează o bună capacitate de estimare și autocorectare, precum și o gândire numerică flexibilă, adaptabilă la diverse tipuri de sarcini aplicate. Această performanță sugerează atât o pregătire matematică solidă, cât și o excelentă integrare a gândirii logice cu înțelegerea contextuală a problemelor.

ÎNREGISTRARE DATE TRLN

TRLN poate fi aplicat și în format electronic (on-line), prin invitații e-mail trimise de pe platforma **PsihoProfile** (www.psihoprofile.ro). Detaliile succinte referitoare la utilizarea PsihoProfile se găsesc la adresa <http://www.psihoprofile.ro/Public/Viitorul>.

La finalul cercetării (după aplicarea/ înregistrarea tuturor chestionarelor), pentru a avea acces la baza de date cu toate chestionarele completate on-line, se va trimite un e-mail la adresa tconst@uaic.ro pentru a solicita baza de date, precizând: *Numele si prenumele* cercetătorului (clientului PsihoProfile, cel care a oferit spre completare chestionarul), *chestionarul/* chestionarele aplicate, *intervalul* în care au fost culese datele si *numărul aproximativ* de persoane evaluate. Ca răspuns la acest e-mail se va primi o bază de date în format Excel sau SPSS cu toate chestionarele completate (itemi si scoruri pe factori).

CITARE UTILIZARE TRLN

Pentru citare: Constantin T. et al., (2026), Development and Psychometric Validation of the Logical and Numerical Reasoning Test (TRLN), (*unpublished manuscript*).